

BİLİM KURULU

TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Amasya Üniversitesi
Bozok Üniversitesi
Dokuz Eylül Üniversitesi
Erciyes Üniversitesi
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü
İstanbul Teknik Üniversitesi
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Mersin Üniversitesi
M.S.Ü. Sanatlar Üniversitesi
Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Selçuk Üniversitesi
Süleyman Demirel Üniversitesi
Yıldız Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Başkan GÜNAY
Prof. Dr. Mehmet ÇUBUK
Prof. Dr. Ruşen KELEŞ
Prof. Dr. Zekai GÖRGÜLÜ
Doç. Dr. Kübra ÇAMUR
Doç. Dr. Semahat ÖZDEMİR
Yrd. Doç. Dr. Demet EROL
Prof. Dr. Şule KARAASLAN
Doç. Dr. Hülagü KAPLAN
Doç. Dr. Özlem GÜZEY
Yrd. Doç. Dr. İsmail TANER
Yrd. Doç. Dr. Yaşar Bahri ERGEN
Yrd. Doç. Dr. Barış ERGEN
Prof. Dr. Seza GÖKSU
Yrd. Doç. Dr. Ozan HOVARDAOĞLU
Prof. Dr. Nihal ŞENLİER
Prof. Dr. Handan TÜRKOĞLU
Prof. Dr. Hüseyin Murat ÇELİK
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Melih ÖKSÜZ
Yrd. Doç. Dr. Burak BEYHAN
Prof. Dr. Güzin KONUK
Prof. Dr. Melih ERSOY
Yrd. Doç. Dr. Ümmügülsüm TER
Doç. Dr. Ali TÜRK
Prof. Dr. Hüseyin CENGİZ

YÜRÜTME KURULU

TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB Şehir Plancıları Odası
TMMOB ŞPO Ankara Şubesi
TMMOB ŞPO Ankara Şubesi
TMMOB ŞPO Ankara Şubesi
TMMOB ŞPO Ankara Şubesi
TMMOB ŞPO Ankara Şubesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi

Dr. Ümit ÖZCAN
Duygu CİHANGER
Hüseyin G. ÇANKAYA
R. Esra OĞUZ
Orhan SARIALTUN
Sultan KARASÜLEYMANOĞLU
Filiz HEKİMOĞLU
Gencay SERTER
Tahir ÇALGÜNER
Yalçın DEMİRTAŞ
Zeynep ELİŞ
Prof. Dr. Gediz URAK
Doç. Dr. Ebru Vesile ÖCALIR
Doç. Dr. Hülagü KAPLAN
Doç. Dr. Kübra CİHANGİR ÇAMUR
Doç. Dr. Nilgün GÖRER TAMER
Yrd. Doç. Dr. Demet EROL
Yrd. Doç. Dr. Fatma ERDOĞANARAS
Yrd. Doç. Dr. Ülkü DUMAN YÜKSEL
Öğr. Gör. Dr. Sevinç Bahar YENİGÜL
Arş. Gör. Dr. Hayri ULVİ
Arş. Gör. Kadriye Burcu YAVUZ
Arş. Gör. Leyla ALKAN
Arş. Gör. Oya MEMLÜK
Arş. Gör. Zeynep ÖZDEMİR

BİLDİRİ ÖZETLERİ GÖNDERME: 30 Haziran 2012
ÖZETLERİN KABULÜ: 15 Temmuz 2012
BİLDİRİ TESLİMİ: 30 Eylül 2012

Kolokyumda; ülkemizde son yıllarda hız kazanan ve mekânsal yansımaları dikkat çeken gelişmelerin objektif bir bakış açısıyla tartışılması amaçlanmaktadır. "Mekansal Değişim ve Dönüşüm" üst başlığı altında gerçekleştirilecek olan Kolokyumda tartışmaların çeşitlenmesi amacıyla başta şehir plancısı meslektaşlarımız olmak üzere, yaşanmış mekânsal değişim konuları üzerine düşünen uzmanları bildiri sunmaya davet ediyoruz.

Kolokyuma bildiri ile katılımın yanı sıra, tema ile ilgili çalışmalarını ve araştırmalarını bilim insanları ile çeşitli kurum, platform ve derneğin çağrılı olarak katılımı sağlanacaktır. Bildiri sunmak isteyenlerin bildiri özetlerini 30 Haziran 2012 tarihine kadar aşağıda belirtilen iletişim adresinde olacak şekilde posta, faks, tercihen elektronik posta yolu ile iletmeleri beklenmektedir.

Sunulacak bildirinin amaç, yöntem ve beklenen sonuçlarını içeren bir özetindeki bildiri özetleri Bilim Kurulu'na iletilecek, Bilim Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonuçları 15 Temmuz 2012 tarihinde bildiri sahiplerine ulaştırılacaktır. Kolokyumda, sunumu Bilim Kurulu tarafından uygun bulunan bildirilerin 30 Eylül 2012 tarihine kadar aşağıdaki iletişim adresine iletilmesi ve bildiri ile birlikte kısa bir özgeçmişin de gönderilmesi beklenmektedir.

Bildiriler fotoğraf, harita, çizim vb. görsel malzeme içeriyorsa metnin özgün biçimi yanında, salt metinden oluşan ve görsel malzemelerden oluşan iki ayrı dosya da gönderilmelidir. Başvuruda bildiri sahibinin adı, soyadı, mesleği, çalıştığı kurum, görevi, adresi, telefon, faks, e-posta, bildiri başlığı ve sunuşta kullanılacak ek cihazlar belirtilmelidir.

ETKİNLİK SEKRETERYASI:

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

Atatürk Bulvarı Bulvar Apartmanı
No:219 Daire:8 Çankaya / Ankara
Tel: 0 312 418 61 43 - 418 61 82
Faks: 0 312 418 61 96
E posta: spoankara@spo.org.tr
Web: <http://ankara.spo.org.tr>

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 36. KOLOKYUMU

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ

36. KOLOKYUMU

“MEKÂNSAL DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM”

Çağrı ve Bildiri Duyurusu

7-8-9 Kasım 2012, Ankara

Neoliberal politikaların yaratmış olduğu eşitsizlikler, 1990’lardan başlayarak dünya gündemine özellikle gelir dağılımındaki adaletsizliklerden kaynaklanan ekonomik kriz ortamını dayatmış durumdadır. Toplumsal adaletsizliklerin doğal yansıması olarak; küresel sermayenin kontrolsüz bir biçimde büyüdüğü, çevresel adaletin olmadığı bu düzende çevreyi kirletenlerle bedelini ödeyenler farklılaşmıştır. Kırsal alanların boşaltıldığı, kentlerin yarıştırıldığı, yaşam alanlarının birbirinden koparıldığı, kentin dezavantajlı kesimlerinin kentsel hizmetlere erişiminin zorlaştığı, kamusal mal ve hizmetlerin özelleştirmelerle el değiştirmeye başladığı bu dönemin en belirgin özelliği; toplumsal eşitsizlikleri giderek daha çarpıcı biçimde yansıtan mekânın da baş döndürücü değişimi ve dönüşümü olmuştur.

Ülkemizde 1960’lı yıllarda başlayan planlı kalkınma çabaları çerçevesinde, sanayileşme hareketlerinin mekânsal tercihi olan kentlere ve “kentleşme sürecine” müdahale yoluyla kalkınma hedeflenmiş, bu amaçla kentleşme politikaları geliştirilmiştir. Yaşanan süreçte sanayileşme yoluyla kalkınma hedefine kentsel rantlara bağlı zenginleşme eğilimlerinin durdurulamaması nedeniyle erişilemezken, ekonominin lokomotif sektörü olarak inşaat sektörünün seçilmiş olması da kentsel rantlara bağlı ekonomik büyümeyi desteklemiştir.

Küresel politikaların dayattığı yeni koşullar toplumsal değişimin de göstergesidir. Sanayi toplumundan, farklı bir toplumsal yaşam düzeyine geçiş süreci kentsel politikaları da belirlemektedir. Sanayileşmiş batı ülkelerinde uygulanan tüm kentsel politikalar yaşanan değişimlerin-geçişlerin yeni fiziki mekân talepleriyle örtüşmüştür. Nitekim sanayileşme ile değişen kentlere karşı yeni kentsel politikalar; Haussman’ın, Howard’ın yaklaşımları, daha sonra sanayileşmeden hizmet toplumuna geçişteki yeni mekân talepleri, değişen kent merkezlerinin oluşması bu sürecin örnekleridir.

Batı ülkelerinde kentsel dönüşüm, farklı nedenlerle yaşanan sosyal ve ekonomik değişimlerin kentsel mekâna olumsuz etkilerine müdahale amacıyla ortaya çıkmıştır. Batıda mekânsal bozulmalara müdahale amaçlı kentsel yenileme (urban renewal); mekânsal ve toplumsal bozulma etkilerinin giderilmesini amaçlayan sağlıklılaştırma (urban rehabilitation); özellikle sanayi ve ticaret alanlarının mevcut çevresel baskılarını azaltma amaçlı olarak teknolojik

yenilenmesini amaçlayan çalışmalar (urban regeneration); kentsel çöküntü alanlarının canlandırılmasını amaçlayan çalışmalar (urban revitalization); sağlıklı bölgelerin boşaltılması amaçlı çalışmalar (replacement); yapı alanlarında değer artışı yaratmayı amaçlayan kentsel değişim (urban transformation); vb. kavramlar ile farklı kentsel/mekânsal sorunlara farklı müdahale yöntemleri geliştirilmiştir. Bu kavramlardan yalnızca kentsel değişim (urban transformation); ülkemizde gerçekleştirilmekte olan kent parçalarında, değer artışı sağlamak yoluyla mekânın el değiştirmesine yönelik kentsel dönüşüm anlayışına yakın bir müdahale yöntemidir.

1990’ların sonlarında küresel yoksullaşma olarak somutlaşmaya başlamış olan ekonomik kriz ortamından çıkış için üretilen çözüm, ülkemizde ekonominin canlandırılması amacıyla adeta gelenekselleşmiş olan inşaat sektörünün desteklenmesini yeniden gündeme getirmiştir. Bütüncül planlamadan uzaklaşılarak, proje bazlı, kentsel alanlarda rant artışı sağlayarak dönüşümün gerçekleştirilmesi noktasında yoğunlaşılması ile bir yandan kent yoksulları mülksüzleştirilerek barınma haklarından yoksun bırakılırken, öte yandan da kentsel alanlarda; yeterli alt yapıdan yoksun; doğal, çevresel, tarihi ve kültürel değerleri yok sayan çok katlı yapılaşmaların öni açılmıştır.

Başlangıçta sadece kentsel alanlarla sınırlı gibi görünen rant ve yağma ekonomisinin mekânsal sonuçları, tüm termal kaynakların ve maden alanlarının paylaşılması sonrasında tüm akarsuların da HES’ler aracılığıyla yok edilmeye başlamasıyla kırsal alanlarda da köklü bir mekânsal dönüşümü başlatmış durumdadır. İnşaat sektörüne kaynak sağlama adına, 2b alanlarından başlayarak orman alanlarının, meraların, yaylaların satışa ve yağmaya açılmasının yanı sıra, kıyıları, doğal ve tarihi sit alanları da yapılaşmaya açılmış durumdadır.

Küresel politikaların yönlendiriciliğinde sınırsız ve ayrımsız biçimde değişimin yaşatıldığı bu süreçte, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 36. Kolokyumu’nun konusu “**MEKANSAL DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM**” olarak belirlenmiştir. 7-8-9 Kasım 2012 tarihlerinde, Ankara’da, Gazi Üniversitesi’nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek olan Kolokyum’da; başta kentsel dönüşüm olmak üzere, ülkemizde ve dünyada yaşanmakta olan mekânsal değişim ve dönüşümün çok yönlü bir biçimde tartışılması hedeflenmektedir.

36. Kolokyum’da tartışılması düşünülen ana başlıklar şöyledir;

Batı Ülkelerinde Mekânsal Dönüşüm: Farklı ülkelerde, kapitalist gelişme aşamalarında mekânsal dönüşüm talebinin karşılama yöntemleri, kapitalizmin farklı aşamalarında uygulanan farklı kentsel politikalar,

Türkiye’de Mekânsal Dönüşümün Özgün Nitelikleri ve Nedenleri: Ülkemizde, Dünya ülkelerinden farklı gelişen dönüşüm politika-

larının nedenleri ve kırsal ve kentsel mekânlarda yaratmış olduğu etkiler,

Neoliberal Politikaların Mekânı Değiştirmesi, Dönüştürmesi: Dünya kenti olma misyonunu yüklediğini varsayan İstanbul’un sermaye hareketinin, mekânı değiştirme eğilimleri, yeni merkez arayışları ve yeni merkezin yeni sahipleri,

Kentsel Dönüşüm ve Kentli Hakları: Kentsel dönüşüm projelerine katılabilme, hak sahibi, kiracı ayrışması, dönüşüm sonrası yaratılmak istenen yeni toplumsal yapı,

Mevzuat Değişimleri Yoluyla Mekânsal Dönüşüm: Kentsel dönüşümü, maden işletmeciliğini, enerji yatırımlarını kolaylaştırmak amacıyla değişen mevzuat, bu amaca yönelik olarak yapılan reorganizasyon çalışmaları ile değişen plan yapma/onama yetkileri ve değişimin mekânsal sonuçları,

Dönüşümün Yeni Aktörleri: Yerel yönetimler, merkezi yönetim, TOKİ, ulusal/uluslararası büyük sermaye grupları ve bu güçlü aktörler arasında yer almaya çalışan kentliler,

Mekânsal Dönüşüm ve Değişimin Sosyal ve Fiziki Sonuçları: Mekânsal değişimin kentsel ve kırsal yaşam, doğa ve çevre koşulları üzerinde yaratmakta olduğu baskı ve gerilimler ile yarattığı sosyal sorunlar ve örnekler,

Kentsel Ayrışma ve Kentsel Dönüşüm: Kentsel dönüşümün ortaya çıkardığı ve keskinleştirdiği mekânsal ayrışma örnekleri (merkezler, kapalı siteler vb.),

Kırsal Alanlarda Dönüşüm ve Değişim: Neoliberal politikalar sonucu kırsal alanlarda yaşanan değişim ve dönüşümler ve bunların kırsal mekân ve yaşam üzerindeki etkileri,

Doğal Çevrede Dönüşüm ve Değişim: Kar amaçlı politikalar sonucu çevresel fakirleşme, doğal varlıkların enerji, sanayileşme ve kentleşme politikaları sonucu değişim ve dönüşümü,

Kültürel ve Tarihi Çevrede Dönüşüm ve Değişim: Kültürel ve tarihi değerlerin kar amaçlı projeler karşısında değersizleştirilmesi ve yok edilmesinin insanlığın ortak mirası algısı açısından değerlendirilmesi; kültürel, toplumsal ve ekonomik sonuçlarının irde-lenmesi,

Kamu Mal ve Hizmetlerinde Dönüşüm ve Değişim: Kamusal malların el değiştirmesine neden olan/amaçlayan dönüşüm kararları ve toplumsal sonuçları.

Kolokyum’da yukarıda belirtilen çerçevede sunulacak bildiri özetlerinin özgün çalışmanın bileşenlerini içerecek uzunluk ve derinlikte olması (1000-1500 sözcük); bildiri özeti metninin yazara/yazarlara ilişkin tanımlayıcı bilgi içermemesi gerekmektedir.